

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ДИЗАЙНУ

КАФЕДРА НАДІЙНОСТІ ТЕХНІКИ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
«ВИЗНАЧЕННЯ ТРУДОМІСТКОСТІ І ВАРТОСТІ РОБІТ ІЗ
СТАНДАРТИЗАЦІЇ»**

для студентів інженерних спеціальностей:

208 – Агроінженерія;

133 – Галузеве машинобудування;

192 – Будівництво та цивільна інженерія;

275 – Транспортні технології (автомобільний транспорт)

КИЇВ 2019

Методичні вказівки містять теоретичні відомості щодо порядку визначення трудомісткості, загальної трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації, числові значення базових нормативів трудомісткості робіт з національної стандартизації, поправні коефіцієнти, установлені законом України “Про стандартизацію” та національними стандартами.

Робота виконується у процесі вивчення дисципліни «Економіка аграрного виробництва» (спеціальність 208 – «Агроінженерія»); «Економічна ефективність конструктивних рішень» (спеціальність 133 – «Галузеве машинобудування»); «Економіка будівництва» (спеціальність 192 – «Будівництво та цивільна інженерія»), 275 – «Транспортні технології» (автомобільний транспорт).

Укладачі: к. е. н., доц. В. І. Мельник, к., т., н., доц. А. В. Новицький, к. т. н., доц. Ю. І. Ревенко, к. т. н., доц. Антипов Є. О., к. т. н., доц. С. Є. Тарасенко, к. с.-г. н., доц. В. І. Мельник, ст. викл. О. М. Бистрий, ас. С. З. Хмельовська.

Рецензенти: д. т. н., професор В. Д. Войтюк, к. т. н., доцент І. М. Сівак,
Затверджено Вченою Радою факультету КД НУБіП України від 22.10.2019 р.,
Протокол № 3.

Відповідальна за випуск: к. е. н., доц. В. І. Мельник

Практичне заняття

**ВИЗНАЧЕННЯ ТРУДОМІСТКОСТІ І ВАРТОСТІ РОБІТ ІЗ
СТАНДАРТИЗАЦІЇ**

Загальні положення

В Україні встановлено базові нормативи трудомісткості робіт з національної стандартизації, поправні коефіцієнти, порядок визначення трудомісткості, загальної трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації, що установлені Законом України “Про стандартизацію” та національними стандартами.

Методика визначення трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації застосовується центральними органами виконавчої влади, які є замовниками виконання робіт з національної стандартизації за рахунок коштів державного бюджету.

Методика застосовується національним органом стандартизації під час надання послуг з національної стандартизації, які фінансуються відповідно до Закону України “Про стандартизацію”.

Ця Методика може застосовуватися фізичними або юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, які замовляють або надають послуги з виконання робіт з національної стандартизації, що фінансуються відповідно до Закону України “Про стандартизацію” (крім коштів державного бюджету), у частині визначення трудомісткості робіт з національної стандартизації. Вартість робіт із стандартизації встановлюється на договірних засадах відповідно до законодавства.

Основні терміни

Базовий норматив трудомісткості робіт з національної стандартизації – робочий час у людино-днях (далі люд.-дн), що використовується на окремий типовий вид робіт з національної стандартизації.

Загальна трудомісткість робіт з національної стандартизації – сукупна трудомісткість окремих типових видів робіт з національної стандартизації.

Міжнародні та регіональні нормативні документи – міжнародні та регіональні стандарти, кодекси усталеної практики, інші документи міжнародних та регіональних організацій стандартизації, стандарти, кодекси усталеної практики, інші документи міжнародних та регіональних організацій, яким надано право приймати такі документи, стандарти, кодекси усталеної практики, інші документи держав, що є членами відповідних міжнародних або регіональних організацій стандартизації, з якими укладено відповідні міжнародні договори України про співробітництво і проведення робіт у сфері стандартизації.

Національні нормативні документи – національні стандарти та кодекси усталеної практики.

Поправний коефіцієнт – ступінь впливу чинників на величину показника базового нормативу трудомісткості робіт з національної стандартизації, який ураховує складність та специфіку виконання відповідного виду роботи.

Трудомісткість робіт з національної стандартизації – базовий норматив трудомісткості робіт з національної стандартизації, скоригований поправними коефіцієнтами.

В основі методики лежать базові нормативи трудомісткості робіт з національної стандартизації встановлені на основі багаторічного практичного досвіду із застосуванням науково обґрунтованих норм часу та використанням:

- результатів вивчення організаційно-технічних умов і трудових процесів робіт з національної стандартизації, науково-методичних та науково-технічних матеріалів;

- експертних оцінок трудомісткості розроблення проектів національних нормативних документів (далі - НД) та виконання інших робіт з національної стандартизації.

Встановлення Базових нормативів відбувається за трьома напрямками:

- трудомісткість розроблення проектів національних НД та перегляд національних НД (додаток Б);
- трудомісткість прийняття міжнародного або регіонального НД як національного НД методом підтвердження, розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методами передруку та перекладу, перегляду національного НД, яким прийнято міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу (додаток В);
- трудомісткість інших робіт з національної стандартизації (організація та координація робіт з національної стандартизації, розроблення проекту змін до національного НД, технічна перевірка справи національного НД, редагування проекту національного НД перед прийняттям, підготовка національного НД до видання та перевірка національного НД) (додаток Г).

Типові види робіт з національної стандартизації

До типових видів робіт з національної стандартизації належать:

- 1) організація та координація робіт з національної стандартизації;
- 2) розроблення проектів національних НД;
- 3) прийняття міжнародних або регіональних НД як національних НД методом підтвердження;
- 4) розроблення проектів національних НД, якими приймаються міжнародні або регіональні НД в Україні методами передруку та перекладу;
- 5) розроблення проектів нееквівалентних національних НД;
- 6) розроблення проектів національних НД методом перероблення;
- 7) технічна перевірка справ національних НД;

- 8) редагування текстів проектів національних НД перед прийняттям;
- 9) підготовка національних НД до видання;
- 10) розроблення проектів змін до національних НД;
- 11) перевірка національних НД;
- 12) перегляд національних НД.

Під час розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методами передруку або перекладу, проекту національного нееквівалентного НД та проекту національного НД методом перероблення виконується повний письмовий переклад тексту міжнародного або регіонального НД (далі - оригінал НД) українською мовою.

Для повного письмового перекладу тексту оригіналу НД здійснюються:

- 1) повний письмовий переклад усього обсягу тексту оригіналу НД, який передбачає опрацювання тексту, виявлення спеціальних термінів, комп'ютерний набір, роздруковування;
- 2) перевіряння та редагування повного письмового перекладу тексту оригіналу НД (унесення змістових та стилістичних правок, перевіряння правопису, усунення друкарських помилок);
- 3) додаткові роботи, що передбачають підбір відповідних термінів-еквівалентів, розшифрування скорочень, уточнення технічної і наукової відповідності повного письмового перекладу тексту оригіналу НД.

Поправні коефіцієнти

Під час визначення трудомісткості робіт з національної стандартизації застосовуються такі поправні коефіцієнти:

- 1) коефіцієнт новизни (K_n), який ураховує корисність та прогресивність проекту національного НД;
- 2) коефіцієнт інформаційної місткості (K_i), який ураховує зростання трудомісткості в разі збільшення кількості стандартизованих показників у проекті національного НД;

3) коефіцієнт обсягу проекту національного НД (K_o), який ураховує кількість сторінок формату А4, що містить проект національного НД;

4) коефіцієнт обсягу оригіналу НД (K_{oo}), який ураховує кількість сторінок формату А4, що містить оригінал НД.

Зазначені коефіцієнти визначаються за додатками методики

Визначення трудомісткості робіт з національної стандартизації

1. Трудомісткість розроблення проекту національного НД (T , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T = N_{\theta} \times (1 + K_n + K_i) \times K_o, \quad (1)$$

де N_{θ} - базовий норматив трудомісткості розроблення проекту національного НД, люд.-дн. (додаток Б);

K_n - коефіцієнт новизни;

K_i - коефіцієнт інформаційної місткості;

K_o - коефіцієнт обсягу проекту національного НД.

2. Трудомісткість прийняття міжнародного або регіонального НД як національного НД в Україні методом підтвердження ($T_{ntв}$, люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{ntв} = N_{ntв} \times K_{oo}, \quad (2)$$

де $N_{ntв}$ - базовий норматив трудомісткості прийняття міжнародного або регіонального НД як національного НД в Україні методом підтвердження, люд.-дн;

K_{oo} - коефіцієнт обсягу оригіналу НД.

3. Трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом передруку ($T_{др}$, люд.-дн), обчислюється за формулою:

$$T_{др} = N_{др} \times K_{oo}, \quad (3)$$

де $N_{др}$ - базовий норматив трудомісткості розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом передруку, люд.-дн;

K_{oo} - коефіцієнт обсягу оригіналу НД.

4. Трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу ($T_{пер}$, люд.-дн), обчислюється за формулою:

$$T_{пер} = N_{пер} \times (1 + K_i) \times K_{oo}, \quad (4)$$

де $N_{пер}$ - базовий норматив трудомісткості розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу, люд.-дн;

K_i - коефіцієнт інформаційної місткості;

K_{oo} - коефіцієнт обсягу оригіналу НД.

5. Трудомісткість розроблення проекту національного нееквівалентного НД (T_{NEQ} , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{NEQ} = N_{NEQ} \times (1 + K_i) \times K_o, \quad (5)$$

де N_{NEQ} - базовий норматив трудомісткості розроблення проекту національного нееквівалентного НД, люд.-дн;

K_i - коефіцієнт інформаційної місткості;

K_o - коефіцієнт обсягу проекту національного НД.

6. Трудомісткість розроблення проекту національного НД ($T_{прб}$, люд.-дн) методом перероблення обчислюється за формулою:

$$T_{прб} = N_{прб} \times (1 + K_i) \times K_o, \quad (6)$$

де $N_{прб}$ - базовий норматив трудомісткості розроблення проекту національного НД методом перероблення, люд.-дн;

K_i - коефіцієнт інформаційної місткості;

K_o - коефіцієнт обсягу проекту національного НД.

7. Визначення трудомісткості повного письмового перекладу тексту оригіналу НД ($T_{пркл}$) українською мовою здійснюється з урахуванням таких видів перекладів:

- чорнового перекладу, який передбачає переклад основного змісту тексту оригіналу НД і має неточності в структурі, термінології та стилі викладення;

- робочого перекладу, який є повноцінним стилістично грамотним та правильно передає технічний зміст тексту оригіналу НД, але має неточності в структурі та термінології;

- ідентичного перекладу для опублікування, який є повноцінним стилістично грамотним перекладом з точним застосуванням спеціальної термінології, кожний структурний елемент якого за своїм технічним змістом збігається із структурним елементом оригіналу НД.

Для виконання повного письмового перекладу тексту оригіналу НД обов'язково здійснюється чорновий переклад.

Під час виконання робочого перекладу проводиться перевіряння та редагування чорнового перекладу.

Під час виконання ідентичного перекладу для опублікування здійснюється перевіряння та редагування робочого перекладу, визначення термінології, проведення консультацій з фахівцями.

З метою визначення трудомісткості повного письмового перекладу тексту оригіналу НД ($T_{пркл}$) українською мовою застосовуються такі показники:

- трудомісткість виконання чорнового перекладу тексту оригіналу НД становить 0,13 люд.-дн на одну сторінку тексту оригіналу НД, якщо одна сторінка тексту оригіналу НД містить 1860 знаків з урахуванням пробілів;

- трудомісткість перевіряння та редагування повного письмового перекладу тексту оригіналу НД становить 0,08 люд.-дн на одну сторінку;

- трудомісткість проведення консультацій з фахівцем на один повний письмовий переклад тексту оригіналу НД становить 0,3 люд.-дн. На один повний письмовий переклад тексту оригіналу термінологічного НД – 1 люд.-дн.

За наявності в тексті оригіналу НД формул, таблиць та рисунків кількість сторінок для перекладу зменшується.

Трудомісткість термінологічної роботи під час виконання повного письмового перекладу тексту оригіналу НД визначається згідно з додатком Ж.

8. Трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям ($T_{рд}$, люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{pd} = N_{pd} \times K, \quad (7)$$

де N_{pd} - базовий норматив редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

K - кількість сторінок проекту національного НД.

9. Трудомісткість перевірки національного НД (T_{np} , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{np} = N_{np} \times K, \quad (8)$$

де N_{np} - базовий норматив перевірки національного НД, люд.-дн;

K - кількість сторінок національного НД.

10. Трудомісткість перегляду національного НД (T_n , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_n = N_n \times (1 + K_i) \times K_o, \quad (9)$$

де N_n - базовий норматив трудомісткості перегляду національного НД, люд.-дн;

K_i - коефіцієнт інформаційної місткості;

K_o - коефіцієнт обсягу проекту національного НД.

Визначення загальної трудомісткості робіт з національної стандартизації

1. Загальна трудомісткість розроблення проекту національного НД (T_z , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_z = T + T_{op} + T_{mn} + T_{pd} + T_v, \quad (10)$$

де T - трудомісткість розроблення проекту національного НД, люд.-дн;

T_{op} - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн;

T_{mn} - трудомісткість технічної перевірки справи національного НД, люд.-дн;

T_{pd} - трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

T_v - трудомісткість підготовки національного НД до видання, люд.-дн.

2. Загальна трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом передруку ($T_{здр}$, люд.-дн), обчислюється за формулою

$$T_{здр} = T_{др} + T_{ор} + T_{mn} + T_{рд} + T_v, \quad (11)$$

де $T_{др}$ - трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом передруку, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн;

T_{mn} - трудомісткість технічної перевірки справи національного НД, люд.-дн;

$T_{рд}$ - трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

T_v - трудомісткість підготовки національного НД до видання, люд.-дн.

3. Загальна трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу ($T_{зпер}$, люд.-дн), обчислюється за формулою:

$$T_{зпер} = T_{пркл} + T_{пер} + T_{ор} + T_{рд} + T_{mn} + T_v, \quad (12)$$

де $T_{пркл}$ - трудомісткість ідентичного перекладу для опублікування тексту оригіналу НД, люд.-дн;

$T_{пер}$ - трудомісткість розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн;

$T_{рд}$ - трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

T_{mn} - трудомісткість технічної перевірки справи національного НД, люд.-дн;

T_v - трудомісткість підготовки національного НД до видання, люд.-дн.

4. Загальна трудомісткість розроблення проекту національного нееквівалентного НД (T_{3NEQ} , люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{3NEQ} = T_{пркл} + T_{NEQ} + T_{ор} + T_{тп} + T_{рд} + T_v, \quad (13)$$

де $T_{пркл}$ - трудомісткість повного письмового чорнового перекладу тексту оригіналу НД, люд.-дн;

T_{NEQ} - трудомісткість розроблення проекту національного нееквівалентного НД, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн;

$T_{тп}$ - трудомісткість технічної перевірки справи національного НД, люд.-дн;

$T_{рд}$ - трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

T_v - трудомісткість підготовки національного НД до видання, люд.-дн.

5. Загальна трудомісткість розроблення проекту національного НД ($T_{зпрб}$, люд.-дн) методом перероблення обчислюється за формулою:

$$T_{зпрб} = T_{пркл} + T_{прб} + T_{ор} + T_{тп} + T_{рд} + T_v, \quad (14)$$

де $T_{пркл}$ - трудомісткість повного письмового чорнового перекладу тексту оригіналу НД, люд.-дн;

$T_{прб}$ - трудомісткість розроблення проекту національного НД методом перероблення, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн;

$T_{тп}$ - трудомісткість технічної перевірки проекту національного НД, люд.-дн;

$T_{рд}$ - трудомісткість редагування проекту національного НД перед прийняттям, люд.-дн;

T_v - трудомісткість підготовки національного НД до видання, люд.-дн.

6. Загальна трудомісткість перевірки національного НД ($T_{зпр}$, люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{зпр} = T_{пр} + T_{ор}, \quad (15)$$

де $T_{пр}$ - трудомісткість перевірки національного НД, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн.

7. Загальна трудомісткість перегляду національного НД ($T_{зн}$, люд.-дн) обчислюється за формулою:

$$T_{зн} = T_n + T_{ор}, \quad (16)$$

де T_n - базовий норматив трудомісткості перегляду національного НД, люд.-дн;

$T_{ор}$ - трудомісткість організації та координації робіт з національної стандартизації, люд.-дн.

Визначення вартості робіт з національної стандартизації

1. Вартість робіт з національної стандартизації, які здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, відповідає їх собівартості та не передбачає отримання прибутку.

2. Планування, облік і калькулювання собівартості робіт із стандартизації, а також науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які передують розробленню проекту національного НД, здійснюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 року № 830 “Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт”.

3. Загальна вартість робіт з національної стандартизації (B , грн) обчислюється за формулою:

$$B = \frac{T_3}{D} \times Z_{ср}, \quad (17)$$

де T_3 - загальна трудомісткість робіт з національної стандартизації, передбачених, люд.-дн;

D - середня кількість робочих днів у місяці поточного року, дн.;

Z_{cp} - середньомісячна заробітна плата (основна та додаткова) працівників, які залучені до виконання робіт з національної стандартизації, згідно з даними Державної служби статистики України в галузі “Дослідження і розробки”, грн.

4. Звільнення від обкладення податком на додану вартість науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт здійснюється відповідно до Податкового кодексу України.

Завдання для виконання роботи

1. Засвоїти положення методики визначення трудомісткості, загальної трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації, установлені законом України “Про стандартизацію” та національними стандартами.

2. Визначити трудомісткість і вартість розроблення нормативного документу.

Порядок виконання роботи

1. Ознайомитись із порядком визначення трудомісткості, загальної трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації, установленим законом України “Про стандартизацію” та національними стандартами.

2. Згідно індивідуального завдання, що містить інформацію про прийнятий національний нормативний документ визначити вихідні дані для подальших розрахунків (табл. 1, додаток А) та визначити трудомісткість і вартість розроблення нормативного документу (табл. 2 додаток А).

3. Результати розрахунку внести до звіту згідно форми (додаток А).

Практичне заняття
«ВИЗНАЧЕННЯ ТРУДОМІСТКОСТІ І ВАРТОСТІ РОБІТ ІЗ
СТАНДАРТИЗАЦІЇ»

Варіант _____

Завдання виконав студент _____

Дата „___” _____ 20___ р.

Завдання. Визначити трудомісткість та вартість робіт щодо розроблення національного нормативного документу (згідно індивідуального завдання).

1. Вихідні дані для розрахунку трудомісткості та вартості розроблення нормативного документу (згідно індивідуального завдання)

Назва даних	Значення	Джерело інформації
Назва нормативного документу		
Дата прийняття		
Вид НД		
Кількість показників, що стандартизуються		
Обсяг НД		
Кількість термінів в оригіналі НД		
Обсяг справи національного НД		
Середня кількість робочих днів у місяці поточного року, дн.;		
Середньомісячна заробітна плата організації-основного розробника, <i>Зср</i> , грн		
Варіант розроблення проекту НД		

2. Результати розрахунку згідно індивідуального завдання

Показник	Значення	Розмірність	Джерело
Трудомісткість виконання робіт (кількість показників залежить від виду НД та варіанту розроблення НД)	$T_i =$	люд.-дні	Розрахунок згідно методики та індивідуального завдання
Загальна трудомісткість робіт з національної стандартизації	$T_z =$	люд.-дні	Розрахунок згідно методики та індивідуального завдання
Загальна вартість робіт із національної стандартизації	$B =$	тис. грн.	Розрахунок згідно методики та індивідуального завдання

ДОДАТОК Б

БАЗОВІ НОРМАТИВИ
трудомісткості розроблення проектів національних НД та перегляду
національних НД

Національні НД		Базові нормативи трудомісткості, людино-днів			
		розроблення		перегляду (N_n)	
		проекту національного НД (N_{θ})	проекту національного нееквівалентного НД (N_{NEQ}) та проекту національного НД методом перероблення ($N_{пр\theta}$)	Національного НД	національного нееквівалентного НД та національного НД, розробленого методом перероблення
1		2	3	4	5
Стандарти	основоположні:				
	організаційно-методичні:	315	157,5	187,5	112,5
	основні положення,	262,5	131,25	157,5	94,5
	порядок, правила,	127,5	63,75	75	45,5
	процедури, настанови;				
	загальнотехнічні:	412,5	168,75	247,5	148,5
	умовні позначення,	285	47,5	165	99
	вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту різних видів НД, загальнотехнічні величини, вимоги, норми, терміни та визначення	337,5	168,75	202,5	121,5

Продовження додатку Б

	на продукцію,				
	послуги:	375	187,5	225	135
	загальні технічні	315	157,5	187,5	112,5
	умови,	165	82,5	97,5	58,5
	технічні умови,				
	класифікація,	105	52,5	60	36
	основні	150	75	90	54
	параметри	105	52,5	60	36
	та/або розміри,				
	характеристики,				
	вимоги безпеки,	105	52,5	60	36
	вимоги до				
	збереження				
	навколишнього				
	природного				
	середовища,				
	сортамент,	105	52,5	60	36
	марки,	105	52,5	60	36
	конструкції,	105	52,5	60	36
	правила	127,5	85	75	45
	приймання,	105	63,75	60	36
	маркування,	105	52,5	60	36
	пакування,				
	правила	105	52,5	60	36
	транспортування				
	та зберігання,	105	78,75	97,5	58,5
	правила				
	експлуатації,				
	ремонту,				
	утилізації				
	на сумісність	375	187,5	225	135
	продукції				
	на процеси	232,5	116,3	135	81
	на методи	300	150	180	108
	контролю				
	(випробування,				
	вимірювання,				
	визначення,				
	аналізу)				
	загальні технічні	345	172,5	202,5	121,5
	вимоги				
Кодекси усталеної		315	157,5	187,5	112,5
практики					

ДОДАТОК В

БАЗОВІ НОРМАТИВИ трудомісткості прийняття міжнародного або регіонального НД як національного НД методом підтвердження, розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методами передруку та перекладу, перегляду національного НД, яким прийнято міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу

Базові нормативи трудомісткості, людино-днів			
прийняття міжнародного або регіонального НД як національного НД методом підтвердження ($N_{птв}$)	розроблення проекту національного НД, яким приймається міжнародний або регіональний НД в Україні методом		перегляду національного НД, яким прийнято міжнародний або регіональний НД в Україні методом перекладу (N_n)
	передруку ($N_{др}$)	перекладу ($N_{пер}$)	
3,8	7,5	60,0	36,0

Додаток Г

БАЗОВІ НОРМАТИВИ трудомісткості інших робіт з національної стандартизації (організація та координація робіт з національної стандартизації, розроблення проекту змін до національного НД, технічна перевірка справи національного НД, редагування проекту національного НД перед прийняттям, підготовка національного НД до видання та перевірка національного НД)

Інші роботи з національної стандартизації	Базові нормативи трудомісткості, людино-днів
Організація та координація робіт з національної стандартизації ($T_{ор}$)	2,0 на один проект національного НД або на один національний НД
Розроблення проекту змін до національного НД, що: стосуються основних технічних показників; не стосуються основних технічних показників	63,75 26,25
Технічна перевірка справи національного НД ($T_{тн}$): до 250 аркушів; понад 250 аркушів	4,0 5,0
Технічна перевірка справи зміни до національного НД ($T_{тн}$)	1,0
Редагування проекту національного НД перед прийняттям ($N_{рл}$)	0,1 на одну сторінку, яка містить 1860 знаків з урахуванням пробілів
Підготовка національного НД до видання	0,09 на одну сторінку, яка містить 1860 знаків з урахуванням пробілів
Перевірка національного НД ($N_{рл}$)	0,1

ДОДАТОК Д

**КОЕФІЦІЄНТИ новизни та інформаційної місткості, які
застосовуються під час розроблення проектів національних НД та
перегляду національних НД**

Національні НД		Коефіцієнт новизни (K_n)	Коефіцієнт інформаційної місткості (K_i)	
			від 2 до 5 показників, які стандартизують	понад 5 показників, які стандартизують
1		2	3	4
Стандарти	основоположні:			
	організаційно-методичні:	0,15	0,12	0,24
	основні положення, порядок, правила, процедури, настанови;	0,15	0,12	0,24
	загальнотехнічні:	0,15	0,12	0,24
	умовні позначення, вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту різних видів НД,	0,15	0,12	0,24
	загальнотехнічні величини, вимоги, норми, терміни та визначення	0,15	0,12	0,24
	на продукцію, послуги:			
	загальні технічні умови,	0,1	0,05	0,1
	технічні умови,	0,12	0,05	0,1
	класифікація,	0,14	0,05	0,1
	основні параметри	0,15	0,08	0,16
	та/або розміри,	0,16	0,08	0,16
	характеристики,	0,1	0,03	0,06
	вимоги безпеки,	0,1	0,03	0,06
	вимоги до збереження навколишнього	0,1	0,05	0,1
	природного	0,15	0,09	0,17
	середовища,	0,13	0,05	0,10
	сортамент,	0,1	0,03	0,06
	марки,	0,1	0,03	0,06
	конструкції,	0,1	0,03	0,06
	правила приймання, маркування, пакування,	0,14	0,07	0,14
	правила транспортування та зберігання,			
	правила експлуатації, ремонт, утилізації			

Продовження додатку Д

	на сумісність продукції	0,1	0,05	0,1
	на процеси	0,14	0,12	0,24
	на методи контролю (випробування, вимірювання, визначення, аналізу)	0,1	0,04	0,08
	загальні технічні вимоги	0,1	0,05	0,1
Кодекси ustalеної практики		0,15	0,12	0,24

ДОДАТОК Є

КОЕФІЦІЄНТИ обсягу проекту національного НД та обсягу оригіналу НД

Кількість сторінок формату А4	Коефіцієнти обсягу (K_o)	
	проекту національного НД	оригіналу НД
до 5	1,0	0,25
від 6 до 10	1,0	0,5
від 11 до 20	1,05	0,75
від 21 до 30	1,1	1,0
від 31 до 40	1,15	1,1
від 41 до 50	1,2	1,15
від 51 до 60	1,25	1,2
від 61 до 70	1,3	1,25
від 71 до 80	1,35	1,3
від 81 до 90	1,4	1,35
від 91 до 100	1,45	1,4
від 101 до 150	1,5	1,45
від 151 до 200	1,6	1,5
від 201 до 250	1,7	1,6
від 251 до 300	1,8	1,7
від 301 до 400	2,0	1,8
від 401 до 500	2,2	1,9
понад 500	2,5	2,0

ДОДАТОК Ж

**ТРУДОМІСТКІСТЬ термінологічної роботи під час виконання
повного письмового перекладу тексту оригіналу НД**

Кількість термінів в оригіналі НД	Показник трудомісткості, людино- днів
від 1 до 5	0,4
від 6 до 10	0,5
від 11 до 15	0,6
від 16 до 20	0,7
від 21 до 25	0,9
понад 26	1,1

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. С.112.
2. Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт. Постанова КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 20 липня 1996 р. № 830. *Зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 946 (946-2002-п) від 10.07.2002. № 126 (126-2011-п) від 23.02.2011 р.*
3. Методика визначення трудомісткості та вартості робіт з національної стандартизації Документ z1402-16, чинний, поточна редакція. Прийняття від 05.10.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1402-16#n18>
4. Бондаренко С. М., Валага Л. Ю. Методологічні основи визначення стандартизації. Вчені записки університету «Крок». 2012. Т. 1. Вип. 32. С. 210–215.
5. Оплата праці та соціально-трудова відносина. Головне управління статистики. URL: <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=1139&lang=1>

Підписано до друку _22.10.2019 р. Зам № 11/19
Формат 60X90 1/12 Папір офсетний. Друк – різнографія.
Наклад 50 прим. Ум друк арк. 0,9
Друк типографія

